

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: Ing. S. Z.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2022, o invalidním důchodu,
takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 8. 2022, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Podstatou věci, je nesouhlas žalobkyně s posouzením její invalidity, protože se domnívá, že její pracovní schopnost poklesla nejméně o 35 %.

2. Konkrétně se žalobkyně domáhá přezkumu v záhlaví specifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 26. 5. 2022, č. j. X, na jehož základě byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek předpokládaných ustanovením § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Ostrava ze dne 25. 2. 2022 poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobkyně jen o 30 %.

II. Relevantní skutková zjištění

3. Dne 9. 5. 2022 žalobkyně požádala o přiznání invalidního důchodu.
4. Dne 25. 5. 2022 byl posouzen zdravotní stav žalobkyně lékařem OSSZ Ostrava se závěrem, že není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Posudkový lékař stanovil pokles pracovní schopnosti žalobkyně v celkové výši 30 % dle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Na základě tohoto posudkového hodnocení byla žádost žalobkyně o invalidní důchod zamítnuta.
5. Proti uvedenému rozhodnutí brojila žalobkyně námitkami. V řízení o námitkách přezkoumal dne 16. 8. 2022 zdravotní stav žalobkyně lékař České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) Ostrava, podle jehož posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně bylo postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 20 %. Vzhledem k dalšímu postižení jejího zdravotního stavu zvýšil podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky tuto hodnotu o 5 % na celkových 25 %. Následně o námitkách žalobkyně rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.

III. Žaloba

6. V žalobě doručené zdejšímu soudu dne 30. 9. 2022 žalobkyně namítala, že posudkový lékař nezhodnotil její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity. Posudkový lékař nevzal v úvahu ani tu skutečnost, že její nemoc – velmi těžká zániková chronická neuropatie kořene L5 a S1 vpravo – je v současné době neléčitelná a nelze u ní zvolit chirurgické řešení. Dále žalobkyně uvedla, že trpí i dalšími zdravotními obtížemi.

IV. Stanovisko žalované

7. Ve vyjádření ze dne 3. 11. 2022 žalovaná za dosud zjištěného skutkového stavu setrvala na svých závěrech dle rozhodnutí ze dne 22. 8. 2022. S ohledem na námitky žalobkyně navrhla důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen „PK MPSV ČR“) v Ostravě, která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

V. Jednání soudu

8. U jednání soudu dne 31. 1. 2023 žalobkyně setrvala na závěrech ohledně svého nepříznivého zdravotního stavu, navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení, neboť měla za to, že její zdravotní stav byl nesprávně posouzen, což dokládá posudek PK MPSV v Ostravě.

VI. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
10. Soud dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
11. Krajský soud předně shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
12. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
13. Podle § 39 odst. 2 téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
14. Soud předesílá, že rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti.
15. Posudek posudkové komise MPSV pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.
16. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v povinnosti posudkové komise vypořádat se se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a náležitě odůvodnit přijaté posudkové závěry. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí

v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

17. Náležitosti posudku přitom upravuje v § 7 vyhláška o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekondaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
18. Rozhodnutí soudu je v případě, kdy se jedná o dávku důchodového pojištění podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem občana a jeho dochovanou pracovní schopností, závislé především na odborném lékařském posouzení. Krajský soud si proto zajistil odborný lékařský posudek PK MPSV ČR v Ostravě, která je k podání tohoto posudku povolána přímo ze zákona podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ.
19. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností neurologie. Posudek dle názoru soudu obsahuje všechny výše vyjmenované náležitosti a vyhovuje podmínkám úplnosti a přesvědčivosti. Krajský soud též konstatuje, že se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila, přičemž posudek nevzbuzuje žádné závažné pochybnosti.
20. Z citovaného posudku krajský soud zjistil, že komise vycházela při jeho vypracování z kompletní zdravotní dokumentace praktické lékařky žalobkyně, MUDr. A., jakož i z lékařských nálezů specifikovaných na straně 2 posudku.
21. Rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti k datu vydání žalobou napadeného představuje dle posudkové komise vertebrogenní algický syndrom lumbosakrální páteře s chronickou neuropatií kořene L5 a S1 vpravo klinicky, dle EMG minimální nález pro myotom S1 (vysoký blok preganglionárně bez jistější axonopatie) s podílem neurogenní tetanie, což odpovídá zdravotnímu postižení předpokládanému v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro něž posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 30 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšila posudková komise podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky tuto hodnotu o 5 % na celkových 35 %.

22. Pokles pracovní schopnosti u žalobkyně činil 35 %, přičemž závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku PK MPSV ČR, o jehož úplnosti, správnosti a přesvědčivosti nemá krajský soud důvodu pochybovat. Posudková komise posuzovala zdravotní stav žalobkyně ve složení z posudkového lékaře a dalšího lékaře – neuroložky, tedy lékařky z oboru nemoci, která je uznávána jako dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobkyně.
23. Posudková komise svým posudkovým závěrem hodnotila zdravotní stav žalobkyně odlišně od lékaře OSSZ Ostrava i ČSSZ Ostrava s poukazem na objektivizaci zdravotního stavu žalobkyně vlastním vyšetřením posudkové komise při jejím jednání.
24. Zbývá doplnit, že posudková komise vzhledem k možnosti diagnostického došetření zdravotního stavu žalobkyně a možnosti nastavení odpovídající terapie usoudila na možný předpoklad zlepšení jejího zdravotního stavu. Posudková komise se neztotožnila s názorem žalobkyně, že by dané onemocnění bylo neléčitelné.
25. Dle názoru krajského soudu byl posudek PK MPSV ČR vypracován pro účely přezkumného soudního řízení dostatečně přesvědčivě a úplně a krajský soud nemá důvody s jeho závěry jakkoliv polemizovat.
26. Jelikož žalobkyně k datu 22. 8. 2022 splnila zákonné podmínky invalidity prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., žalovaná pochybila, pakliže napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 26. 5. 2022.

VII. Závěr a náklady řízení

27. V řízení před krajským soudem bylo prokázáno, že se u žalobkyně k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. ke dni 22. 8. 2022, jednalo o první stupeň invalidity.
28. Krajský soud proto v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalované pro vady řízení zrušil a věc jí vrátil dle odst. 4 téhož ustanovení k dalšímu řízení.
29. Soud připomíná, že žalovaná je v průběhu dalšího řízení vázána právním názorem krajského soudu, tedy, že žalobkyně je invalidní, přičemž se u ní jedná o invaliditu prvního stupně, a to ode dne 9. 5. 2022.
30. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšné žalobkyni žádné prokazatelné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu právnímu soudu v Brně.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Ostrava 31. ledna 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně